

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: J. N.
bytem X

zastoupen Mgr. Jaromírem Noskem, advokátem
sídlem Furchova 373, 588 56 Telč

proti

žalovanému: Krajský úřad Kraje Vysočina
sídlem Žižkova 57, 586 01 Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 3. 2020, č. j. KUJI 32484/2020, sp. zn. OOSČ 128/2020 OOSC/43,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce napadl u Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud“) svou žalobou rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 3. 2020, č. j. KUJI 32484/2020, sp. zn. OOSČ 128/2020 OOSC/43 (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Telč, odboru dopravy, ze dne 10. 2.

2020, č. j. MěÚ Telč-8103/2019/OD (dále též „prvostupňové rozhodnutí“ nebo „rozhodnutí o přestupku“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím (ve výroku II.) byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) ve spojení s ust. § 11 odst. 1 a ust. § 18 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí (dále též „zákon o silničním provozu“), kterého se měl z nedbalosti dopustit tím, že dne 5. 10. 2019 v 12:10 hod., na pozemní komunikaci II/151 (46,498 km) v katastru obce Knínice, jako řidič nákladního vozidla tov. zn. SCANIA, RZ: X, nejel ve svém směru jízdy zcela vpravo a rychlost jízdy nepřizpůsobil svým schopnostem, dopravně technickému stavu pozemní komunikace, její kategorii a třídě a jiným okolnostem, které bylo možné předvídat, a nejel takovou rychlostí, aby byl schopen zastavit vozidlo na vzdálenost, na kterou měl rozhled, protože došlo ke střetu s vozidlem Škoda Fabia, RZ: X, jehož řidič se dopustil porušení téže povinnosti řidiče.
3. Za spáchání uvedeného přestupku byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Napadené rozhodnutí

4. V rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný nejprve zrekapituloval skutkový stav věci a dosavadní průběh řízení. Ve vztahu k odvolacím námitkám dále žalovaný uvedl, že prvostupňový orgán nevydal ve věci dvě rozhodnutí, ale pouze právnímu zástupci žalobce (současně zmocněnec ve správním řízení) znovu zaslal rozhodnutí o přestupku, neboť bylo nedopatření poprvé posláno v neúplném vyhotovení, o čemž byl zástupce žalobce vyrozuměn. Jednalo se tedy pouze o administrativní pochybení, které bylo následně napraveno, a to bez zásahu do procesních práv účastníka řízení.
5. Stejně tak žalovaný nepovažoval za důvodnou námitku spočívající v tom, že mělo být žalobci odepřeno právo seznámit se s podklady pro rozhodnutí a vyjádřit se k jejich obsahu. K tomu žalovaný uvedl, že žalobce byl řádně vyrozuměn o konání ústního jednání dne 5. 2. 2020, včetně poučení o jeho procesních právech. Případnou pasivitu proto nelze v tomto ohledu klást za vinu správnímu orgánu. Co se pak týče včasnosti uplatněné omluvy z účasti na ústním jednání, ta byla zaslána pouze za právního zástupce, nikoliv samotného žalobce.
6. Kromě toho žalovaný zdůraznil, že právnímu zástupci byl termín konání ústního jednání znám již při převzetí zastoupení, stejně jako skutečnost, že se ho nebude moci zúčastnit kvůli kolizi účasti na soudním jednání v jiné věci. V takovém případě se mohl právní zástupce nechat jako advokát zastoupit jiným advokátem či advokátním koncipientem. Ze správního spisu není zřejmé, že by mu v takovém postupu bránila nějaká překážka, přičemž je to právě právní zástupce, který byl povinen rozhodné skutečnosti tvrdit a prokázat, což v rámci komunikace s oprávněnou úřední osobou neučinil.
7. Podle názoru žalovaného pak byl skutkový stav věci zjištěn bez důvodných pochybností, a to zejména na základě tachografického kotoučku, karty vozidla, protokolu o dopravní nehodě a policejní fotodokumentace, která byla v místě dopravní nehody pořízena. Tyto důkazy byly ze strany prvostupňového orgánu hodnoceny ve

vztahu k rychlosti vozidla a technickým parametrům dané pozemní komunikace, na základě čehož byla vina žalobce za porušení dotčených povinností řidiče a spáchání přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu spolehlivě dovozena. Pokuta byla ze strany prvostupňového orgánu uložena na samotné spodní hranici stanovené zákonem, což žalovaný považoval za dostatečné.

III. Žaloba

8. V žalobě bylo předně namítáno, že prvostupňový orgán vydal bezprostředně po sobě dvě rozhodnutí o přestupku, aniž by dané pochybení formálním způsobem napravil. Kromě toho příslušný správní orgán znemožnil řádný výkon právního zastoupení žalobce a výkonu jeho procesních práv, když nereagoval na včas zaslanou první omluvu z jednání právního zástupce z důvodu kolize se soudním jednáním v jiné věci. Naopak oprávněná úřední osoba v rámci telefonické komunikace sdělila, že je srozuměna s převzetím zastoupení, aniž by z jejího vyjádření vyplývalo, že omluvu neakceptuje. Ústní jednání proto proběhlo bez přítomnosti žalobce a jeho právního zástupce.
9. Správní orgány pak podle žalobce řádně nezohlednily, že právní zástupce ve své omluvě z ústního jednání omluvit rovněž samotného žalobce jako zmocnitele. Odvolací námitky nebyly v tomto směru řádně vypořádány. Za účelem prokázání svých tvrzení žalobce k žalobě doložil mimo jiné čestné prohlášení paní J. N. (manželka a sekretářka právního zástupce), přičemž současně navrhoval, aby byla před soudem jako svědek vyslechnuta, stejně jako oprávněná úřední osoba prvostupňového orgánu.
10. Kromě toho žalobce brojil proti postupu správního orgánu při zjišťování skutkového stavu věci. Konkrétně argumentoval tím, že odpovědnost za spáchání daného přestupku byla dovozována pouze na základě oznámení přestupku, aniž by byly řádně vyhodnoceny další podklady ve smyslu policejní fotodokumentace, na místě podaných vysvětlení dotčených osob či fotokopie tachografického kotoučku, na základě kterého byla rychlost žalobcova vozidla pouze odhadnuta. Prvostupňový orgán na podobném principu popsal nehodový děj a bez výsledku svědků či podrobnější argumentace dovodil míru zavinění ve formě nedbalosti. Rozhodnutí správních orgánů jsou podle žalobce nepřezkoumatelná.
11. Z výše uvedených důvodů žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil, uložil žalovanému povinnost nahradit náklady soudního řízení a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

12. Ve svém vyjádření žalovaný toliko uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí. Podle jeho názoru bylo napadené rozhodnutí vydáno v souladu se zákonem, pročez krajskému soudu navrhl, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl. K tomu pouze doplnil, že žalobce podal rovněž podnět k zahájení přezkumného řízení, které však nebylo zahájeno, protože Ministerstvo dopravy ČR neshledalo v postupu správních orgánů žádného pochybení.

13. K vyjádření žalovaného podal žalobce stručnou reakci ze dne 2. 7. 2020, ve které zejména uvedl, že žalovaný pouze odkázal na své předchozí rozhodnutí, aniž by zaujal k žalobním námitkám konkrétní stanovisko. Proto žalobce na podané žalobě setrval.

V. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu

14. Ve správním spisu se nachází zejména oznámení přestupku, protokol o nehodě v silničním provozu, policejní fotodokumentace místa a následků dopravní nehody, plánek dopravní nehody a úřední záznam o podání vysvětlení žalobce.
15. Na základě těchto podkladů bylo zahájeno přestupkové řízení jak vůči žalobci, tak řidiči druhého vozidla. Oznámení o zahájení řízení, včetně vyrozumění o konání ústního jednání dne 5. 2. 2020, bylo žalobci doručeno dne 21. 1. 2020. Součástí daného oznámení bylo rovněž poučení o procesních právech obviněného, včetně podmínek pro uplatnění omluvy z ústního jednání. Prvostupňový orgán následně do správního spisu založil kartu vozidla RZ: X a kopii tachokotoučku vyžádanou od provozovatele vozidla.
16. Dne 3. 2. 2020 bylo poté prvostupňovému orgánu doručeno oznámení o převzetí zastoupení ze strany právního zástupce žalobce, jehož součástí byla rovněž omluva zmocnitele z nařízeného ústního jednání a žádost o změnu termínu jeho konání z důvodu kolidující účasti právního zástupce na jednání v jiné právní věci vedené u Okresního soudu v Jihlavě pod sp. zn. 21 C 230/2019. K danému oznámení bylo kromě plné moci doloženo rovněž předvolání k výše uvedenému soudnímu jednání.
17. V této souvislosti se ve správním spisu nachází úřední záznam ze dne 5. 2. 2020, ze kterého vyplývá, že právní zástupce žalobce téhož dne telefonicky kontaktoval oprávněnou úřední osobu krátce před zahájením ústního jednání, přičemž uvedl, že je na cestě k jinému jednání, protože se nemůže ústního jednání ve věci přestupku zúčastnit a žádá o nový termín jeho konání. Podle úředního záznamu mělo být právnímu zástupci ze strany oprávněné úřední osoby sděleno, že je jeho neúčast vzata na vědomí, přičemž správní orgán do vzájemného vztahu mezi obviněným a jeho zmocněncem nevstupuje. Kromě svědků navíc jiné osoby nemají povinnost se ústního jednání zúčastnit.
18. Z protokolů o ústním jednání ze dne 5. 2. 2020 dále vyplývá, že proběhlo bez účasti žalobce a jeho právního zástupce. V jeho průběhu byl proveden důkaz obsahem správního spisu a byl vyslechnut řidič druhého vozidla zúčastněného na dopravní nehodě (V. R.), vůči kterému bylo přestupkové řízení rovněž zahájeno. Téhož dne zaslal právní zástupce žalobce oprávněné úřední osobě emailovou zprávu, ve které uvedl, že se jí snažil neúspěšně dovolat, a to za účelem stanovení termínu ústního jednání.
19. Následně došlo k vydání prvostupňového rozhodnutí. V této souvislosti právní zástupce žalobce zaslal oprávněné úřední osobě další emailovou zprávu ze dne 7. 2. 2020, ve které poukázal na svoji řádnou omluvu a snahu o nařízení ústního jednání v novém termínu. Současně poukázal na skutečnost, že oprávněná úřední osoba s omluvou během telefonické komunikace před ústním jednáním souhlasila. Ani v rámci pozdější komunikace pak nemělo být právnímu zástupci sděleno, že omluva nebyla akceptována. Oprávněná úřední osoba poté odpověděla na danou zprávu dne 10. 2. 2020, přičemž uvedla, že obviněný by si měl zvolit k zastupování osobu, která je

schopna jej zastupovat, a ne se z ústního jednání omlouvat. K tomu oprávněná úřední osoba doplnila, že nedopatřením zaslala pouze část vyhotovení prvostupňového rozhodnutí, protože jej zaslala znovu v kompletní podobě.

20. Proti výroku II. prvostupňového rozhodnutí podal žalobce prostřednictvím právního zástupce odvolání, ke kterému přiložil rovněž kopie vzájemné emailové korespondence s oprávněnou úřední osobou, jejímž obsahem bylo mimo jiné posouzení důvodnosti omluvy a žádosti o nařízení nového termínu ústního jednání. Odvolání bylo poté postoupeno žalovanému, který vydal napadené rozhodnutí.
21. Součástí odvolacího správního spisu jsou dále podklady týkající se podnětu žalobce k zahájení přezkumného řízení. V tomto ohledu z přípisu Ministerstva dopravy ČR ze dne 23. 6. 2020, č. j. 948/2020-160-SPR/3, vyplývá, že důvody pro zahájení řízení za účelem přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí nebyly shledány.

VI. Řízení před soudem

22. Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s. ř. s.).
23. V souladu s ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
24. Krajský soud nejprve ve věci rozhodl bez nařízení ústního jednání a rozsudkem ze dne 20. 12. 2021, č.j. 33 A 31/2020 – 53 zrušil napadené rozhodnutí včetně výroku II. prvostupňového rozhodnutí a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Ke kasační stížnosti žalovaného byl prvotní rozsudek krajského soudu ve věci zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2022, č.j. 1 As 7/2022 – 33 (nabyt právní moci dnem 15. 5. 2022).
25. Nejvyšší správní soud v odůvodnění zrušujícího rozsudku přezkoumal rozhodovací důvod prvotního rozsudku krajského soudu a dospěl k názoru, že omluva zástupce žalobce v prvostupňovém řízení neobsahovala žádné informace o tom, jakým způsobem se za sebe advokát snažil najít substituta, který by žalobce zastupoval na ústním jednání v nyní projednávané věci, ani důvody, proč byly tyto snahy neúspěšné. Nebyla tedy splněna podmínka sdělení důvodů, proč nebylo možno řešit kolizi nařízených jednání substitucí. Ve světle výše citované judikatury. Právní zástupce měl ihned poté, co dva dny před konáním ústního jednání zastoupení převzal, započít s hledáním substituta. Pokud si byl již v té chvíli vědom, že to není prakticky možné, měl to správnímu orgánu I. stupně sdělit již v omluvě, a rovněž pro to jasně vyložit důvody.
26. Nejvyšší správní soud ohledně namítaného neuznání omluvy z ústního jednání v prvostupňovém řízení uzavřel, že je nutné zahrnout do omluvy způsob, jakým se za sebe advokát snažil nalézt náhradu, důvody, proč tento pokus nebyl úspěšný, a toto

tvrzení prokázat, na pozadí různých skutkových, resp. procesních situací. Absence tvrzení o marných snahách při zajišťování substituce by byla dostatečným důvodem pro vyslovení závěru, že omluva není náležitá.

27. Nejvyšší správní soud též podrobněji rozvedl svůj názor stran skutkových okolností provedení předmětné omluvy z jednání ze dne 5. 2. 2020. Uvedl, že *zástupce žalobce přitom správní orgán I. stupně kontaktoval teprve deset minut před začátkem ústního jednání (chvilu poté, co oprávněná úřední osoba odmítla telefonicky komunikovat s jeho manželkou a sekretářkou). V té době již byl na cestě na ono kolidující jednání před Okresním soudem v Jihlavě. Takové jednání lze však považovat jen stěží za řádný zájem o osud žádosti o odročení ústního jednání. Z úředního záznamu o tomto telefonickém hovoru vyplývá, že mu oprávněná úřední osoba sdělila, že jeho oznámení o neúčasti bylo vzato na vědomí a že je pouze na něm a na jeho klientovi, zda bude obviněného při jednání zastupovat. Právní zástupce žalobce naopak tvrdí, že oprávněná úřední osoba s omluvou souhlasila. Bez ohledu na obsah jejich telefonického hovoru je nicméně zřejmé, že právní zástupce automaticky počítal s tím, že ústní jednání bude odročeno. Již do oznámení o převzetí zastoupení totiž uvedl, že se s oprávněnou úřední osobou telefonicky spojí pro stanovení náhradního termínu. Takový předpoklad však nebyl namístě, právě s ohledem na to, že se v omluvě nijak nevypořádal s otázkou možného nalezení substituta. Současně se s dostatečným předstihem nezajímal o osud žádosti (např. hned dne 4. 2. 2020). Jistě by bylo vhodnější, kdyby oprávněná úřední osoba právnímu zástupci jasně sdělila, že jeho omluva nebyla vyhodnocena jako náležitá, a vyrozuměla jej rovněž o důvodech takového hodnocení. Odlišná interpretace obsahu rozhovoru obou procesních stran proto tuto situaci nijak nemohla zvrátit, zvláště pokud proběhl pouhých deset minut před začátkem ústního jednání.*
28. Krajský soud po zrušení svého prvotního rozsudku nařídil ve věci **ústní jednání**, které se uskutečnilo dne 28. 6. 2022 za účasti zástupce žalobce a v omluvené nepřítomnosti žalobce a zástupce žalovaného. Krajský soud při jednání vyslechl přednes žaloby a konstatoval obsah soudního a správního spisu. Zástupce žalobce se vyjádřil k věci tak, že má k dispozici důkazy o tom, že jeho omluva z jednání prvostupňového orgánu byla oprávněnou úřední osobou uznána. Soudu navrhl jako důkaz jednak vyjádření advokátky Mgr. P. K. P., sídlem X, a jednak čestné prohlášení pana J. H., nar. X, bytem X, který je klientem advokáta Mgr. N. a v jeho věci také Mgr. N. musel jet k soudu dne 5. 2. 2020, kdy se konalo ústní jednání v řízení o přestupku žalobce. Dále předložil též čestné prohlášení žalobce ze dne 27. 6. 2022, v němž žalobce vlastní rukou popsal převzetí zastoupení a postup svého zástupce Mgr. N. při shánění zástupu pro účast na ústním jednání v přestupkové věci.
29. Krajský soud provedl k důkazu vyjádření advokátky Mgr. P. K. P. ze dne 26. 6. 2022 a také čestné prohlášení klienta pana J. H. ze dne 24. 6. 2022. K dotazu soudu pak zástupce žalobce sdělil, že netrvá na provádění důkazů čestným prohlášením paní N., své manželky a sekretářky advokátní kanceláře ze dne 24. 4. 2020. Krajský soud proto ukončil dokazování ve věci a po vyslechnutí konečného návrhu zástupce žalobce přerušil jednání za účelem vyhlášení rozsudku ve věci samé.

VII. Posouzení věci soudem

30. Žaloba **není důvodná**.

31. Krajský soud se nejprve zabýval otázkou přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť v případě jeho nepřezkoumatelnosti by krajský soud nemusel žalobní námitky věcně vypořádávat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2004, č. j. 5 A 157/2002-35; všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).
32. Pokud se jedná o pojmové vymezení, může být v souladu s ustálenou judikaturou rozhodnutí správního orgánu považováno za nepřezkoumatelné za předpokladu, že je nesrozumitelné, popř. není z jeho obsahu zřejmé, o čem a jak bylo rozhodováno. Kromě toho může nepřezkoumatelnost dále spočívat v tom, že úvahy správního orgánu nemají oporu v provedeném dokazování nebo bez náležitého odůvodnění nereflktují námitky účastníka řízení, popř. je bez dalšího označují za mylné či vyvrácené (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44).
33. Krajský soud je toho názoru, že prvostupňové a napadené rozhodnutí není vadou nepřezkoumatelnosti zatíženo. Přestože si lze nepochybně představit preciznější argumentaci, a to zejména ve vztahu k určení míry zavinění, není pravdou, že by prvostupňový orgán těmto otázkám nevěnoval žádnou pozornost. Naopak vycházel v kontextu okolností případu a předcházejícího popisu skutkového děje z toho, že přestupek byl spáchán minimálně z nevědomé nedbalosti, protože jinou (z povahy věci přísnější) formu zavinění se nepodařilo prokázat, přičemž žalobce měl a mohl vědět, že svoji jízdou může ohrozit či porušit právem chráněný zájem.
34. K tomu je vhodné doplnit, že napadené a prvostupňové rozhodnutí je nutné hodnotit ve vzájemné souvislosti, a to s odkazem na princip jednoty správního řízení, které tvoří jeden celek od jeho zahájení až po nabytí právní moci napadeného rozhodnutí. Pokud se tedy žalovaný k otázce zavinění ve vazbě na odvolací námitku blíže nevyjádřil a pouze aproboval argumentaci prvostupňového orgánu, jedná se sice o pochybení, ale nikoliv natolik zásadní, aby mělo za následek nezákonnost rozhodnutí pro jeho nepřezkoumatelnost. K námitkám ohledně procesního postupu správního orgánu a hodnocení provedených důkazů se naopak žalovaný nad rámec prvostupňového rozhodnutí výslovně vyjadřoval.
35. Dále se krajský soud podrobněji zabýval dvěma okruhy žalobních námitek, a to otázkou náležitostí omluvy žalobce a jeho zástupce z jednání u prvostupňového orgánu a otázkou řádného (dostatečného) zjištění skutkového stavu věci.

A) Omluva z jednání u prvostupňového orgánu dne 5. 2. 2020

36. Podle ust. § 80 odst. 4 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí (dále jen „nový přestupkový zákon“), platí, že: *„K ústnímu jednání správní orgán předvolá účastníky řízení. Ústní jednání lze konat bez přítomnosti obviněného jen tehdy, jestliže byl řádně předvolán a souhlasí s konáním ústního jednání bez vlastní přítomnosti nebo pokud se na předvolání nedostaví bez náležité omluvy nebo bez dostatečného důvodu.“*
37. Omluva z jednání tedy musí být akceptována za předpokladu, že je náležitá a z důležitého důvodu. V tomto ohledu je dále třeba vycházet z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, podle které je za náležitou omluvu možné považovat

takovou, která byla učiněna bezodkladně, a to v kontextu individuálních okolností případu. Není tedy vyloučeno, aby byla za včasnou považována rovněž omluva učiněná až po jednání, a to z nepředvídatelného důvodu jako je úraz, náhlé onemocnění či hospitalizace apod. Zásadně však musí být omluva správnímu orgánu adresována ihned po zjištění překážky, která dotčené osobě v účasti na ústním jednání zabránila (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2009, č. j. 7 As 9/2009-66, a ze dne 23. 12. 2013, č. j. 8 As 54/2013-29; odkazovaná rozhodnutí NSS jsou dostupná na www.nssoud.cz).

38. Kromě kritéria včasnosti musí být současně každá omluva dostatečně zdůvodněna, přičemž musí obviněný z přestupku či jeho zástupce existenci důležitého důvodu v rámci objektivních možností doložit a prokázat. Na omluvu z jednání jsou kladeny zvýšené požadavky zejména proto, aby nebyla v přestupkovém řízení zneužívána za účelem dosažení zániku odpovědnosti za přestupek vlivem uplynutí zákonem stanovené prekluzivní (promlčecí) doby (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2013, č. j. 6 As 25/2013-23).
39. Z toho důvodu musí být brány do úvahy různé skutkové a procesní okolnosti případu. Stejný závěr ostatně vyplývá také z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2009, č. j. 7 As 28/2009 – 99, ve kterém bylo uvedeno, že: *„Důležitost důvodu omluvy obviněné z přestupku a jejího zástupce (advokáta) z neúčasti u ústního jednání [...] je třeba posuzovat z hlediska jejího pořadí, obsahu, v jakém stadiu řízení byla omluva uplatněna (doba od zahájení správního řízení nebo doba do zániku odpovědnosti za přestupek), o jak dlouhý pobyt advokáta (zástupce) v zahraničí jde, zda ze spisu či jiných skutečností nevyplyvá jakákoliv obstrukční snaha či potřeba obviněné z přestupku nebo jejího zástupce působit průtahy v řízení nebo dosáhnout zániku odpovědnosti za spáchání přestupku apod.“*
40. Ve vztahu k omluvě nikoliv samotného obviněného, ale jeho zmocněnce, který je advokátem, poté soudní judikatura dovodila další podmínky, které musí být za účelem posouzení její náležitosti či důvodnosti zohledněny. Předně je nutné v souladu s argumentací správních orgánů zdůraznit, že je zásadně povinností advokáta, aby si své osobní a pracovní záležitosti primárně uspořádal takovým způsobem, že bude schopen svého klienta (obviněného) řádně zastupovat. Z toho důvodu nelze dospět k závěru, že by bylo povinností správního orgánu akceptovat bez dalšího omluvu advokáta pouze s odkazem na skutečnost, že se nemůže účastnit ústního jednání kvůli kolizi se správním nebo soudním jednáním v jiné právní věci. Právě za tímto účelem má totiž možnost řešit vzniklou situaci prostřednictvím institutu substituce, pomocí které se může pro daný případ nechat zastoupit jiným advokátem nebo advokátním koncipientem v režimu příslušných zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 6. 1997, sp. zn. III ÚS 68/97; dostupný na <https://www.usoud.cz/vyhledavani-rozhodnuti-us/>).
41. V opačném případě je povinností advokáta řádně tvrdit a doložit nejen vznik dané kolize, ale také skutečnost, že nebyl schopen situaci z objektivních příčin včas řešit výše uvedeným způsobem, tedy pověřením substituenta (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2014, č. j. 8 As 107/2013 – 46).
42. V nyní projednávané věci se jednalo o omluvu z ústního jednání nařízeného na den 5. 2. 2020. Vyrozumění o jeho konání bylo doručeno přímo do rukou původně nezastoupeného žalobce, a to dne 21. 1. 2020. Z obsahu správního spisu je poté zřejmé,

že k převzetí zastoupení ze strany dotčeného advokáta došlo až dne 3. 2. 2020 (viz datum vystavení plné moci). Tentýž den bylo odesláno a prvostupňovému orgánu doručeno vyznění o převzetí zastoupení, jehož součástí byla rovněž omluva žalobce jako zmocnitele z účasti na nařízeném ústním jednání. Současně bylo požádáno o odročení ústního jednání na jiný termín, protože právní zástupce musí být v danou dobu přítomen u soudního jednání v jiné právní věci, což bylo prostřednictvím předvolání soudu řádně doloženo.

43. Z následně pořízeného úředního záznamu ze dne 5. 2. 2020 dále vyplývá, že právní zástupce telefonicky kontaktoval oprávněnou úřední osobu ohledně výše uvedené omluvy z jednání, na kterou nebylo ze strany prvostupňového orgánu, resp. oprávněné úřední osoby reagováno. V této souvislosti bylo právnímu zástupci sděleno, že se jeho omluva *bere na vědomí*, přičemž účast na ústním jednání není vyjma osob předvolaných k podání svědecké výpovědi povinná. Stejně tak je z obsahu spisové dokumentace (kopie emailové korespondence) zřejmé, že právní zástupce usiloval o nařízení nového ústního jednání rovněž poté, co bylo vydáno rozhodnutí o přestupku.
44. Nejvyšší správní soud ve svém zrušujícím rozsudku vyhodnotil tento postup prvostupňového orgánu, který vyústil v nepřijetí omluvy žalobce jako zmocnitele a jeho zástupce, jako zcela správný a zákonný. Výslovně uzavřel, že zástupce žalobce se z ústního jednání dne 5. 2. 2020 neomluvil řádně a jeho omluva postrádala podstatné náležitosti, a to zejm. zdůvodnění nemožnosti substituce, což je podle ustálené judikatury zástupce (tzn. zmocněnec) povinen tvrdit i osvědčit (prokázat). To však zástupce žalobce neučinil.
45. Krajský soud vykládá tento *stricto sensu* závazný právní názor Nejvyššího správního soudu tak, že v dané věci již nelze tyto nedostatky omluvy žalobce a jeho zástupce v soudním řízení zhojit. I kdyby se tedy prokázalo, že zástupce žalobce skutečně zkoušel najít za sebe náhradu k jednání prvostupňového orgánu dne 5. 2. 2020, o čemž svědčí předložené indicie (prohlášení advokátky Mgr. K. P. ze dne 26. 6. 2022) i čestné prohlášení klienta J. H. ze dne 24. 6. 2022. Krajský soud nemá důvod zpochybnit pravdivost prohlášení označených osob, nicméně z hlediska posouzení věrohodnosti učiněných prohlášení je samozřejmě nepřehlédnutelné, že jde o prohlášení učiněná zcela pro účely předmětného soudního řízení.
46. Z hlediska závazného právního názoru obsaženého ve zrušujícím rozsudku však ani tyto indicie nemohou vést k závěru, že omluva zástupce žalobce byla ve vztahu k prvostupňovému orgánu náležitá. Zástupce žalobce prostě netvrdil a neosvědčil, že si za sebe nemohl najít náhradu, a bez dalšího předpokládal, že pokud oprávněná úřední osoba jeho omluvu „bere na vědomí“, tak ji akceptuje a odročí (přeloží) termín ústního jednání. To se však nestalo a oprávněná úřední osoba se rozhodla omluvu neakceptovat. Jak Nejvyšší správní soud zdůraznil, tento postup je v souladu s ustálenou judikaturou správních soudů, podle níž není správní orgán povinen účastníkovi či jeho zmocněnci sdělit, zda jeho omluvu přijímá, či nikoliv. Za této situace je tedy zcela irelevantní, zda ve skutečnosti byly na straně zástupce žalobce objektivní důvody, proč se sám nemohl k jednání dne 5. 2. 2020 dostavit (o kolizi se soudním jednáním u Okresního soudu v Jihlavě není třeba pochybovat, neboť byla řádně doložena) či zda skutečně zástupce žalobce zkoušel najít za sebe substituci.

47. Jakkoliv je krajský soud zcela přesvědčen, že se ze strany právního zástupce žalobce nejednalo o obstrukční praktiku, mající za cíl vyvolat průtahy řízení či in eventum zánik odpovědnosti za přestupek a jednalo se o první omluvu z ústního jednání, tyto okolnosti podle závazného právního názoru Nejvyššího správního soudu nemohou převážit skutečnost, že zástupce žalobce nedostal veškerým požadavkům na omluvu z ústního jednání. Proto je tento žalobní bod nedůvodný.

B) Náležitosti rozhodnutí o přestupku a zjištění skutkového stavu věci

48. Dále se krajský soud zabýval námitkami směřujícími proti samotnému posouzení otázky viny ze spáchání přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., které bylo naplněno porušením primárních povinností řidiče vozidla obsažených v ustanovení § 11 a § 18 citovaného zákona č. 361/2000 Sb.

49. Podle ustanovení § 11 zákona č. 361/2000 Sb. platí, že *Řidič motorového vozidla o maximální přípustné hmotnosti nepřevyšující 3 500 kg a autobusu smí jet mimo obec rychlostí nejvýše 90 km.h-1; na silnici pro motorová vozidla rychlostí nejvýše 110 km.h-1 a na dálnici rychlostí nejvýše 130 km.h-1. Řidič jiného motorového vozidla smí jet rychlostí nejvýše 80 km.h-1.* Podle ustanovení § 18 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb. *Rychlost jízdy musí řidič přizpůsobit zejména svým schopnostem, vlastnostem vozidla a nákladu, předpokládanému stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, její kategorii a třídě, povětrnostním podmínkám a jiným okolnostem, které je možno předvídat; smí jet jen takovou rychlostí, aby byl schopen zastavit vozidlo na vzdálenost, na kterou má rozhled.*

50. Citovaná ustanovení vytvářejí základní rámec pravidel chování řidiče stran rychlosti řízení vozidla. V případě žalobce (nákladní automobil Scania) se jednalo z hlediska naplnění dikce ustanovení § 11 odst. 1 citovaného zákona o tzv. jiné motorové vozidlo, pro něž platí obecný rychlostní limit 80 km/h. K tomu je však potřeba v každém okamžiku jízdy zohlednit pravidlo či spíše zásadu zakotvenou v ustanovení § 18 odst. 1 citovaného zákona, podle něhož je řidič povinen korigovat rychlost podle celé řady faktorů, zejm. pak vlastností vozidla, stavu pozemní komunikace a její kategorii a třídě a jiným předvídatelným okolnostem.

51. Krajský soud se podrobně zabýval podklady obsaženými ve správním spisu a uvádí, že skutkový stav věci byl zjištěn dostatečně na to, aby mohlo být jednoznačně rozhodnuto v otázce viny žalobce ze spáchání přestupku. Klíčovými důkazy byly fotodokumentace nehody, tachografický kotouček a karta vozidla Scania, které žalobce řídil. Správní orgány tyto důkazy adekvátně vyhodnotil a krajský soud s tímto hodnocením souhlasí.

52. Lze k tomu dodat tolik, že z kopie tachografického kotoučku je zcela jasně patrné, že žalobce v posledních okamžicích před střetem s vozidlem Škoda Fabia řídil nákladní automobil rychlosti cca 65 – 70 km/h. Z fotodokumentace místa nehody je zcela jasně patrné, že silnice II/151 se v těchto místech stáčí a vede poměrně hustým lesním porostem, který znemožňuje viditelnost na větší vzdálenost do zatáčky. Prvostupňový orgán také zcela správně zohlednil šířku vozidla Scania a porovnal ji se šířkou pozemní komunikace a dovodil, že nákladní automobil nemohl i při zohlednění prokázané rychlosti jet zcela vpravo při okraji vozovky, ale musel si tzv. najet více do středu. To samozřejmě muselo v kombinaci s poměrně vysokou rychlostí vozidla způsobit náhlou potřebu obou přibližujících se vozidel provést výhybný manévř a brzdit. Naplnění

skutkové podstaty spočívající v nepřizpůsobení rychlosti jízdy vozidla daným okolnostem a ztížený rozhled v daném místě je podle názoru krajského soudu jasné.

53. Co se týká formy zavinění, která byla uvedena ve výroku prvostupňového rozhodnutí, lze konstatovat, že odůvodnění úsudku o nedbalostní formě zavinění bylo sice úsporné, ale z hlediska zákonných požadavků dostačující. Z kontextu lze usoudit, že prvostupňový orgán v pochybnostech o naplnění vědomé nedbalosti setrval na tom, že žalobce jednal minimálně v nevědomé nedbalosti. Správní orgány také nijak neprokazovaly vyšší stupeň zavinění (vědomou nedbalost). Správní trest byl rovněž uložen v minimální možné výši (na samé dolní hranici zákonné sazby). Za této situace krajský soud nespatřuje ve specifikaci a odůvodnění formy zavinění takové pochybení, aby mělo za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé či nepřezkoumatelnost rozhodnutí o přestupku.
54. Konečně se krajský soud považuje za vhodné vyjádřit i k namítanému „dvojímu doručení“ prvostupňového rozhodnutí, tedy podle názoru žalobce k opětovnému „dvojímu“ vydání rozhodnutí v téže věci. Předmětný problém v postupu prvostupňového orgánu dokumentuje e-mailová komunikace mezi oprávněnou úřední osobou (M. B.) a ze dne 7. 2. 2020 (přípis zástupce žalobce v reakci na doručení prvostupňového rozhodnutí) a odpověď oprávněné úřední osoby ze dne 10. 2. 2020, v níž se oprávněná úřední osoba omlouvá za chybu vzniklou kopírováním souboru s rozhodnutím a vysvětluje opětovné zaslání prvostupňového rozhodnutí. K tomu krajský soud dodává, že na prvostupňovém rozhodnutí je otisk razítka „vypraveno dne 10. 2. 2020“ s tím, že podle připojené dodejky bylo téhož dne prvostupňové rozhodnutí zástupci žalobce také dodáno (doručeno ovšem až ke dni 13. 2. 2020).
55. Krajský soud obdobně jako žalovaný nevidí v tomto postupu prvostupňového orgánu žádný zásadní problém. Pokud bylo původně doručeno prvostupňové rozhodnutí neúplně, nemohlo založit účinky, které s oznámením rozhodnutí zákon spojuje. Do právní sféry žalobce pak toto pochybení prvostupňového orgánu nijak nezasáhlo. Rozhodně se pak nemohlo jednat z uvedených důvodů o porušení zásady „non bis in eadem re“, „ne bis in idem“).

VIII. Závěr a náklady řízení

56. Z uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl jako nedůvodnou, jak je ve výroku I uvedeno.
57. O náhradě nákladů řízení včetně řízení o kasační stížnosti krajský soud rozhodl podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl, a to včetně předchozího řízení a kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly (od soudního poplatku v řízení o kasační stížnosti je osvobozen ze zákona) a ani náhradu nákladů řízení nepožadoval, proto mu krajský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal (výrok III).

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 28. června 2022

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce